

ITEM EMI ENQDE AKPARAWA OWO-EKQN

Nwed Timothy 3:14-17; 4:1-8; 1 Nwed Timothy 6:11, 12.

QYQHQ UKPEP-NKPQ 416

Eke Mkparawa

Ikq IBUOT: “Fara ke idem ke kpukpru nkpo” (2 Timothy 4:5).

Nditi

Timothy ama enyene ifet ndidu ye Paul, emi ekedide ata eti owo-ekqn krqs. Timothy ama ekpep ediwak ukpep-nkpo eke Spirit oto Paul. Enye ama enyene udori oto ke mbufiok Paul. Paul ama qnq enye item ete eti mme nkpo emi enye ekekpepde, onyuñ aka iso anam mmq. Paul ama qnq nditq Hebrew ukem item oro ke ini enye qkqdqhdete, “Mmqdo ikpotim ikpan utqñ ikan inq mme nkpo emi ikokopde, mbak nnyin idifiorq ikpoñ mmq” (Mme Hebrew 2:1). Edi nkpo kiet owo ndifiok Nwed Abasi, onyuñ edi nkpo efen ndinanam se Ikq Abasi ekpepde. Ke James 1:22, nnyin ikot: “Yak mbufo edi mme anam-ikq, ekudi mme andikokop ikpoñ-ikpoñ, ebiaña idem.”

Eti Erikpep

Paul ama eti Timothy abaña eti ukpep-nkpo emi enye qkobode. Toto ke uyen, ema ekpep Timothy Ikq Abasi, emi ke ini oro ekedide Akani Ediom. Eka esie Eunice, ye eka-eka esie, Lois, mmq mbiba ekedi nti iban emi ekenyenede mbuqidem (2 Nwed Timothy 1:5). Timothy ama enyene ifet ndikori ke idak iban emi mikekpepke enye ikq Abasi ikpoñ-ikpoñ edi ekenqde enye eti uwut-nkpo andinim ke akpanikq.

Nditqwnq isiwakke ndifiok ufqn emi mmq enyenede ke ndidu ke idak nda-usuñ ufq emi efiqde Abasi. Mmø eyebdqo ekese mme mfina ye mme iduq edieke mmq ekopde item Nwed Abasi. Solomon ama etiñ ete: “Eyen mi, kop item usq, kunyuñ ukpoñ mbet uka: koro mmø eyedi anyanya ke ibuot fo” (Mme Nke 1:8, 9).

Ndikpep ikq Abasi ama anam Timothy “oworq qniqñ qbq erinyaña.” Enye ama ekpep ufqn ye ntak emi enade ebq erinyaña. Enye ama qfiqk usuñ nte ebqde erinyaña. Mme nkpo emi enye ekekpepde ama añwam enye ndibqñ akam, ndien ema enyaña ukpoñ esie. Afo emekpep ke ukpep-nkpo usen Qboñ abaña nte ebqde erinyaña. Nte emenyaña fi?

Owo Uñwam Paul

Ke akade iso, Timothy ama esitiene Paul aka mme isañ ukwqro-ikq Abasi (Utom Mme Apostle 16:1-3). Enye ama ekpep Eti-mbuk oto ke ndikop se Paul qkqkwqrde. Enye ama okut uwut-nkpo uwem anditiene-Christ nte enye okoduñde onyuñ asañade ye Paul. Ini ama onyuñ edi emi ekesiode Timothy edqñ ete qkqkwqr Eti-mbuk. Paul ama etiñ abaña Timothy nte “nsaña-utom” (Nwed Mbon Rome 16:21). Onyuñ qdohq ete, “nte eyen asañade ye ete” (Nwed Mbon Philippi 2:22). Timothy ama qnq enye uñwam ke edikwqrq ikq Abasi. Timothy okonyuñ edi andiwet nkpo nnq Paul nte enye ekewetde mme nwed qnq mbon Corinth ye mme Hebrew. Ke ofuri ukpep-nkpo ye ifet emi enye ekenyenede, Timothy okosuk oyoyom item onyuñ okop item.

Ikq Emi Otode Abasi

Ata akpan nkpo kiet emi akanade nte Timothy qfiqk ekedi ke Nwed Abasi edi Ikq emi otode Abasi. Nnyin nko, ana nte ifiqk oro. Okposuk edi edide mme owo ekewet Ikq Abasi, edi Abasi eketiñ qnq mmq se anade nte ewet. Ekese mmq ikotimke ifiqk qyqhq-qyqhq ibaña se mmq ewetde edi Abasi akada mmq usuñ. Ke 2 Peter 1:21 nnyin ikot: “Koro akanam baba ikq prophet itoho ke uduak owo: edi mme owo etiñ ikq eke otode Abasi, nte Edisana Spirit esinde mmq etiñ.” Nnyin imofiqk ite ke Abasi qkqñ Moses Ibet, nko Enye qkqnyuñ etiñ oto ke mme anditiñ ntiñ-nnim ikq. Ediwak owo enyime ete ke ndusuk ikq ke nwed Abasi eto Abasi, edi “kpukpru nkpo, eke edade odudu Spirit Abasi ewet”, oro qwqro ofuri Nwed Abasi, oto Abasi.

Obufa Edikabare

Nnyin iduñ ke ini ndiqk-eyo (2 Nwed Timothy 3:1) emi mme owo ema ekedomo nditqñq ntak nwed Nwed Abasi man ekem ke mme usen eyo mfin. Ndusuk mme owo emi idighe mme andinim Abasi ke akpanikq, ndien se mmq ekabarede idighe se ikemde ye se Nwed Abasi etiñde. Mmø

ekeme ndikere ete ke ikø idem mmø, ekabare Ikø Abasi otim qføn, edi mmø emi emade Ikø Abasi ekot Ñwed Abasi emi Edidem James ɔkɔnøde odudu ete ewet, emi ekemedø ndibuqtidem nte ke edi Ikø emi otode Abasi. Ufañ Ñwed emi edi eti uwut-ñkpø ete ke edikabare Ñwed Abasi edi Ikø emi otode Abasi: “Kpukpru ñwed eke edade odudu Spirit ewet” (2 Timothy 3:16). Edieke ewetde ke usuñ efen, ndien iyefiøk ite ke utø ñwed oro edi ikø owo emi ewetde ke usem eyo mfin. Tim se iso Ñwed Abasi fo nyuñ kut ete ke imø ikpep inyuñ ikot Ñwed Abasi emi Edidem James ɔkɔnøde odudu ete ewet.

Akpan Ñkpø

Nte owo akade iso ekpep Ñwed Abasi, enye okut mme akpan ukpep-ñkpø. Ñwed Abasi ɔkpuhøre ye ñwed efen. Ndusuk ñwed edi ñwed mbet; ndusuk edi ñwed uto: ndusuk edi ñwed mbuk, ndusuk edi ñwed ukpep-ñkpø; edi Ñwed Abasi ɔdøñø ofuri-ofuri mme ñkpø oro, onyuñ ɔdøñø mme ñkpø efen ñko.

“Enyuñ edi se ifønde ndida ñkpøp owo ñkpø.” Nnyin ikot ke Ñwed Abasi ibaña mme ukpep-ñkpø Jesus ye se Enye okonimde ke akpanikø. Owo ana nte enyene ukpep-ñkpø man enye ɔfiøk se enye onimde ke akpanikø. Ñwed Abasi ekpep owo mme nsio-nsio mbet Abasi. Owo ekeme didie ndidi eti anditiene Qbøñ edieke enye mifiøkkø mme ukpep-ñkpø Ñwed Abasi.

Edi se ifønde ndida “nsua nnø owo, nnyuñ nnam owo esaña nte enende.” Ke ndusuk ini, Abasi esin ubiom-ikpe ke esit owo nte enye osuk okotde Ñwed Abasi. Enye okut idem esie nte ke inamke ndusuk item Abasi me ke ndusuk ñkpø eke enye osuk anamde inenke. Qføn owo ndiyak eneñerede enye, oro ediñwam enye ɔfiøk nte edinam esie ɔkødiøkde. Owo edikeme didie ndidu uwem eke qfønde edieke akananam owo isuaha inø enye?

Owo ekeme ndineñere uwem esie nnim ke ini enye anamde se ekpepde ke Ñwed Abasi. Nnyin imokot ite ke odu ñkøri emi adade itie ke uwem anditiene-Christ (Kot 2 Peter 1:5-9). Abasi esitunø mmø eke enye amade (Mme Hebrew 12:6) man mmø eñwum mfri ewak ekan enø Enye (John 15:2). Owo ekeme didie ndinam qføn nnyuñ ndian mme mføn ye mfri nditiene-Christ nnø idemesie edieke enye mifiøkkø ite imanana mmø?

Enyuñ edi se ifønde ndida “nteme owo edinen ido.” Mme ukpep-ñkpø ke abaña edinen ido ye se edade enam mmø añwaña, uføn esie ye usuñ nte ekemedø ndidu uwem, kpukpru edøñø ke Ñwed Abasi. Ke ini owo oyomde ndikpep obufa ñkpø, enye enyene nditiene nda-usuñ. Ke ini eyen-owøñ eren oyomde ndidiøñ ekpri ubom-ofum ñkpø mbre esie, enye okot mme ikø nda-usuñ ye se etiñde ebaña ubom-ofum oro. Ke ini enye ekpepde ndibre mbre enye enyene ndisaña ke mme item. Ke ini eyen-owøñ añwan ekpepde nditem udia, enye enyene ndikot item ke abaña editem udia, midighe ntø enye qbø item oto owo. Ke ini enye ekpepde ndikim qføñ, enye ese mme item emi enøde ke abaña usuñ nte ekimde qføñ oro, ke ebede oro enye enyene nditiene item eka esie me andikpep enye. Didie ke owo ekeme ndidi anditiene-Christ edieke mikpepke enye mme usuñ edinen ido?

Paul eketiñ qnø Timothy ete ke mme ñkpø emi edu ke Ñwed Abasi man ekpep owo ndidi se Abasi oyomde enye edi, man enye ekeme ndinam mme nti utom. Ke Ukworø-ikø ke enyøñ Obot, Jesus ama ekpep ete: “Yak uñwana mbufo ayama ke iso owo, man mmø ekut nti utom mbufo, enyuñ etoro Ete mbufo emi odude ke Heaven” (Matthew 5:16).

Utom

Paul ama qnø Timothy utom emi qyohøde ye uteñe ete ɔkwørø Ikø Abasi, oro ɔkowørø ete ke inaha nte enye ɔkøkwørø ke inua ikpøñ-ikpøñ edi ke ido nte enye odude uwem ñko. Owo ekeme ndikwørø Eti-mbuk oto ke edu-uwem esie. Owo ekeme ndidu ke mbeñidem ndiñwam mmø efen ke ndisiak mme itie ke Ñwed Abasi ye ndinyuñ ntiñ ikø-ntiense ke ini enøde enye ifet.

Mme Utøñ Emi Edebø

Ini ke edi, edieke midighe idahemi, emi mme owo midikpañke utøñ inø mme ikø Ñwed Abasi. Ndusuk mme ɔkwørø-ikø esima ndikwørø ñkpø efen akan ndikwørø se idude ke Ñwed Abasi. Ediwak mmø ema etiñ ete ke mmimø ikemeke nditim ñkwørø ikø nsua nnø mme owo, koro mme owo eyom ndikop inem-inem ñkpø emi enemde mmø ke utøñ, edi mme ñkpø oro iñwamke esit owo. Ekese owo ewøñøre ekpøñ akpanikø emi odude ke Ñwed Abasi enyuñ ekpañ utøñ enø mme mbuk

ye ekikere owo. Edi kpeme! “Fara ke idem ke kpukpru ñkpọ.” Paul ama ọdụhọ Timothy ete “fehe kpọn” mme ñkpọ oro emi mikemke ye uduak Abasi, edi yak enye “etiene” mme nti ñkpọ Abasi, emi edidade mbuñwum Spirit edi (Ñwed Mbon Galatia 5:22, 23).

Akani Owo-ekọn

Ke ekpri ini emi ebede, nnyin ima ikpep ñkpọ ibaña mbon-ekòn Abasi. Paul ekedi kiet ke otu mmọ emi ekefiökde ete ke ekòn edinen ido ye ukwañ-ido edu ndiñwana. Enye ama etiñ ete, “Ñwana eti eñwan mbuqtidem.” Mme ikọ emi ema edemere Timothy nte emi edemerere nnyin mfin emi! Ekeme ndidi enye ọkpokodohọ ñko ete, ñwana ke mbuqtidem. Edi utibe-ñkpọ owo nditiñ ke utit uwem esie ete, “Mma mfehe mbuba mi mma”! Mma ñkure isañ emi Abasi ekemekde ọnọ mi! “Mma nsøñọ mmum mbuqtidem ñkama, mmekeme ndikot enye nte eti eñwan”!

Utip

Oto ke ntak akpanikọ emi Paul akanamde, enye ama odorenyin ndibọ anyanya. Nnyin imokot ibaña mme anyanya oro edinode nditọ Abasi: “anyanya eti ido”, “anyanya uwem” (James 1:12), ye “anyanya uboñ” (1 Peter 5:4); edi enyene ndiñwana nnyuñ ñkan. Idighe Paul ikpòn edibọ anyanya, edi anyanya odu ọnọ kpukpru mmọ emi edude uwem mmọ eno Jesus enyuñ “emade eriyarare Esie.” Ediwak owo enam utom man ebọ utip mmọ mi ke ererimbot edi utip eke Qboñ edinode edifon adaña didie, mme utip eke ebighide, idighe enye emi ebọde eto ke edinọ ubók-edem, midinyuñ ibiarake.

Mme ikọ Paul emi edemere owo, idighe man eme ime esim akpatre ikpòn, edi ekpetiñ eno mmọ efen man mmọ ebeñe idem ebaña utibe usen oro emi Jesus edidide. Ke Eriyarare 3:11 nnyin ikot: “Mmọñ ndi iwiwa. Søñọ mum se enyenede kama, mbak owo edibọ anyanya fo.”

MME MBUME

- 1 Didie ke Timothy okokop Ikọ Abasi?
- 2 Anie ekekpep enye se akpanamde nte ọkworọ-ikọ Abasi?
- 3 Nam ufañ-ñwed emi añwaña: “Kpukpru ñwed, eke edade odudu Spirit ewet.”
- 4 Ukpep-ñkpọ ke Ñwed Abasi ofon adaña didie?
- 5 Nso edi mbuñwum Spirit? (Ñwed Mbon Galatia 5:22, 23).
- 6 Ekeda Paul edomo didie ye owo-ekòn?
- 7 Enye okodori enyin ndibọ nso utø utip?
- 8 Mme anie efen edibọ utip ito Qboñ?